

Konec dober, vse dobro

(sh) Tradicionalni VIII. teden upokojencev v Šiški je po svoji pestri vsebini dokazal kvaliteto organizacijskih sposobnosti društev, ki so za starejšega občana-upokojenca pripravila zanimiva programska izhodišča.

Pod pokroviteljstvom občinskega sveta zveze sindikatov v Šiški so se ves teden od 15. do 22. septembra vrstila prizadevanja, da bi upokojenci čutili utrip sedanjega trenutka in v njem zaradi lastnih interesov tudi aktivno sodelovali. Uveljavljeno je bilo osnovno načelo, naj se pogoji življenja in dela urejajo samo skupaj z njimi in ne brez ali mimo njih.

Ob okrogli mizi o širši problematiki upokojencev v Šiški so v široki, zavzeti razpravi posebej poudarjali tiste tegobe, ki peste zaradi socialnega položaja predvsem upokojenca. Ugotovitev, da v celotnem delegatskem in samoupravnem sistemu aktivno sodeluje preko 1.400 upokojencev, govori o tem, kako se upokojenci še vedno kot občani zavedajo skupnih naporov za razreševanje tekočih družbenih vprašanj in problemov. Ničesar izven sistema ne pričakujejo, želijo pa vendarle, da se družbene norme in obveznosti iz minulega dela spoštujejo povsod.

Ocena aktivnosti v tednu upokojencev je poudarjala skrb društev za svoje ostarele in bolehe člane, saj v teh dneh niso ostali brez tople besede in tovariškega obiska. Organizirani pikniki in množičnost izletov po domovini so pokazali interes upokojenca do razvedrila. Športna tekmovanja v prelepem zelenem gaju v Vižmarjah, kegljanje v športnih prostorih društva v Medvodah, kolesarjenje okoli Ljubljane, pohod na Šmarno goro in še kaj so dali bogato vsebino tednu upokojencev. Poseben izlet v Žirovnico, z ogledom rojstnih krajev naših pomembnih kulturnih ustvarjalcev pod Stolom, je kljub slabemu vremenu vsestransko uspel. Tovariško srečanje z lepim enkratnim kulturnim programom, ki so ga pripravili učenci osnovnih šol Ivan Novak-Očka, Alojz Kebe in Stane Kosec, v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Šiške, je razvedril čeprav skromno število upokojencev in gostov.

Razstave ročnih del v Medvodah, Šentvidu in domu starejših občanov so dokazale, kako velike možnosti so še pri naših starejših občanah za ustvarjalno delo. Izrečene in napisane pohvale le dokazujejo interes tudi mladih za ročne spretnosti in ohranjanje lepe navade naših žena — upokojenk.

Z velikim navdušenjem so na okrogli mizi sprejeli predstavitev pisnih nalog učencev iz osnovnih šol. Vsebinsko zelo zanimivi spisi in risbe so negirali miselnost, da naši mladi ničesar ne čutijo do starejšega občana. Prav zato so tudi najboljše spisi oziroma njih avtorji prejeli knjižne nagrade.

Razprave na okrogli mizi, ki jo je vodil predsednik občinskega sindikalnega sveta Maks Cebek, pa so ponovno poudarjale vse tiste tegobe, zaradi katerih dostikrat po nepotrebem trpijo upokojenci, ki so v svojih ustvarjalnih letih spoštovali samoupravno sprejete dogovore, danes pa se jih žal nekateri izogibajo. Gradnja stanovanjskega bloka za upokojence je primer, kako v tem času stabilizacije ne bi smeli delati. Odmiki rokov za vselitev pričakovalcev stanovanj, odprava drobnih napak gradbene in obrtniške ekipe, vprašanja opremljenosti: da ali ne, tolmačenja za uporabo pravilnikov solidarnosti z obvezno participacijo, so ob sicer lepem tednu upokojencev zagrenili marsikaterega upokojenca. Čeprav se je predsednica skupščine Anka Tomišek vsestransko zavzela za pospešitev gradnje in razrešitev odprtih vprašanj soudeležbe pričakovalcev stanovanj, žal tudi njena intervencija pri najbolj odgovornih ni uspela. Prav zato je ostra razprava zahtevala akcijo vseh odgovornih in pojasnil, ki bi zadovoljila razpravljalce in vnesla žarek upanja, da bo jutri drugače. Žal na okrogli mizi ni bilo tistih, od katerih je pričakovati rešitev.

Zveza društev upokojencev se je od pričetka gradnje stanovanjskega bloka vsestransko zavzemala za tolmačenja statusa in namembnost takega objekta. Tolmačila je svoja stališča vsem za stanovanjsko gospodarstvo odgovornim dejavnikom. Mnenj, ki so družbeno sprejemljiva, pa pri strokovnih institucijah niso hoteli obravnavati. Družbenoekonomski in socialni položaj upokojenca naj bo enak položaju delavca v združenem delu, so posebej poudarjali delegati društev upokojencev v razpravi. In prav je tako. Pravice, dogovorjene iz tekočega in minulega dela, ne morejo biti odujene.

Občinski sindikalni svet, katerega kolektivni člani so tudi upokojenci, se bo v bodoče bolj zavzemal za sprotno reševanje vprašanj upokojencev, zato je tudi sprejel obveznost, da bo vsakoletni pokrovitelj tedna upokojencev. To obvestilo je zagrete razpravljalce ponovno spravilo v dobro voljo.

Zdravstveno stanje in prosti čas starejših občanov (2)

Jesen življenja skozi številke

Zadnjič smo na kratko predstavili nekaj podatkov o življenjskih razmerah nad 64 let starih občanov občine Šiška. Iz raziskave Višje šole za socialne delavce povzemimo tokrat naprej nekaj ugotovitev o zdravstvenem stanju.

V splošnem je zdravstveno stanje starejših občanov v Šiški — kakor ga sami ocenjujejo — podobno kot v drugih občinah v Ljubljani. Naše številke kažejo, da je morda v povprečju celo nekoliko boljše. Manj kot v drugih občinah je občanov, ki so huje bolni (5%), pa več takih, ki se počutijo zdrave (27%). Ostali so občasno bolni ali bolj ali manj stalno bolni. V občini Vič Rudnik je npr. 11 odstotkov huje bolnih in le 20 odstotkov zdravih. Med boleznimi, ki jih mučijo, omenjajo najpogosteje obolenja kosti in sklepov, ali preprosto »revmatizem«. Slede bolezni srca in motnje krvnega pritiska, tako kot v drugih občinah. 83 odstotkov je občanov, ki lahko hodijo sami, brez opore. Približno trije odstotki so nepokretni. Da nikoli ne gredo k zdravniku, pravi 7 odstotkov občanov, 25 odstotkov pa, da hodijo pogosto. Ostali pravijo, da hodijo občasno ali redko. Taka porazdelitev odgovorov je blizu ljubljanskemu povprečju.

Povolica vsah nad 64 let starih občanov še lahko opravlja vsa vsakdanja gospodinjska dela, nekateri (60 odstotkov) so še toliko pri moči, da pomagajo svojcem, približno 11 odstotkov pa jih ne more več opravljati vsakdanjih del. Opravila, ki jih ne zmorejo več sami, so predvsem: pospravljanje stanovanja, pranje, nakupovanje, na deželi pa kmečka opravila. Pri teh delih pomagajo zakonci, otroci in drugi svojci. Skoraj nikogar ni, ki bi rekel, da mu nihče ne pomaga. Tudi organizirane pomoči v glavnem ne žele. Le 10 odstotkov starejših občanov si želi tako pomoč, kar je najmanj v Ljubljani. Čas jim mine predvsem ob gospodinjskih delih, pri urejanju vrta. Pogosto se tudi ukvarjajo z ročnimi deli, hodijo na izlete in potovanja. Med razvedrili navajajo najpogosteje: branje, poslušanje radia, gledanje televizije in obiske pri sorodnikih, prijateljih in sosedih.

Čeprav je bilo med anketiranimi približno 5 odstotkov članov ZKS, pa 24 odstotkov članov ZZB, jih kar 91 odstotkov izjavlja, da ne žele aktivno sodelovati v družbenih organizacijah in društvih ter v krajevni skupnosti. Položaj tudi v drugih občinah ni dosti boljši, a v Šiški je še nekaj manj takih, ki so pripravljene delati. Sorazmerno veliko je tudi občanov, ki pravijo, da si ne žele nobenih stikov s sosedi (15%, povprečje 9%).

Naj je njihov odnos do okolja tak ali drugačen, ostaja vendarle dejstvo, da devet desetih anketiranih v prihodnjih letih ne želi nikamor drugam, ampak bi radi živeli v istem krogu kot sedaj.

Naj povzamemo: položaj starejših občanov v občini Šiška je podoben kot v drugih občinah, po vrsti značilnosti je na ljubljanskem povprečju. Stanovanjski položaj je nekoliko slabši od povprečja, zdravstveno stanje morda nekoliko boljše. Na repu med občinami Ljubljane pa so starejši po družbeni aktivnosti in pripravljenosti za tako aktivnost: niti ne potrebujejo organizirane pomoči niti ne želijo sodelovati v KS in društvih, niti si ne žele sosedskih stikov. Morda je tak odnos povezan z nekoliko višjo povprečno starostjo starejših občanov v Šiški. Navsezadnje ima človek v pozni starosti vso pravico, da se umakne, če tako želi in mu to dobro de.

Blaž Mesec

VETERINARSKI ZAVOD LJUBLJANA

ODDELEK ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO ŽIVALI

DEŽURNA LISTA ZA NOVEMBER 1984

	POPOLDANSKO DEŽURSTVO ŠIŠKA (od 14. do 21. ure)	NOČNO DEŽURSTVO (od 21. do 7. ure)
do 3. 11. 84	ŠPENKO FRANCE	ŠTRUS JOŽE
3. 11. do 10. 11. 84	JERŠE BOGDAN	OBERSTAR ANDREJ
10. 11. do 17. 11. 84	BRIŠKI FRANCE	BRIŠKI FRANCE
17. 11. do 24. 11. 84	ŠPENKO FRANCE	ŠPENKO FRANCE
24. 11. do 1. 12. 84	TOMŠIČ JOŽE	CIGOJ ZVONE
1. 12. do 8. 12. 84	JERŠE BOGDAN	JOŽE BOGDAN

Celodnevno in nočno dežurstvo ob nedeljah in praznikih opravlja veterinar, ki v občini opravlja popoldansko dežurstvo v delovnih dneh.

TELEFONSKE ŠTEVILKE VETERINARJEV V ČASU DEŽURSTVA

CIGOJ ZVONE	344-307	ŠPENKO FRANCE	627-198
JERŠE BOGDAN	262-076	ŠTRUS JOŽE	772-402
OBERSTAR ANDREJ	647-127	TOMŠIČ JOŽE	59-494
ZAJC JANEZ	483-311	BRIŠKI FRANCE	570-043

DRUŽABNO SREČANJE

Sekcije AMD MOSTE v občinah Ljubljana BEŽIGRAD, VIČ-RUDNIK in CENTER vabijo NA PLES vse svoje člane v petek, dne 9. novembra 1984 ob 19. uri, v prostorih MOTELA TIKVEŠ, Draga.

Pričakujemo vas z vašim zakonskim tovarišem, prijateljem ali znancom, da se tega srečanja udeležite.